

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/206454,Historia-w-artefaktach-zapisana-nowa-wystawa-Archiwum-IPN-w-Izbie-Pamieci-Strzel.html>
27.02.2026, 22:33

[Następny](#)

[Powrót](#)

„Historia w artefaktach zapisana” - nowa wystawa Archiwum IPN w Izbie Pamięci Strzelecka 8

16 września 2024 r. Archiwum IPN zainaugurowało w Izbie Pamięci Strzelecka 8 w Warszawie drugą edycję projektu wystawienniczo-edukacyjnego „Historia w artefaktach zapisana”.

16.09.2024

[Archiwum IPN](#)

Bohaterką wystawy rozpoczynającej nowy cykl jest Ewa Stolarska z d. Piaszczyńska (1923 - 2007), harcerka, uczestniczka powstania warszawskiego, po wojnie skazana przez komunistów na wieloletnie więzienie.

Na przygotowanej ekspozycji można zobaczyć m.in. oryginalną opaskę powstańczą Ewy Stolarskiej, jej prywatny dziennik oraz zdjęcie z powstańczego ślubu Stolarskich. Wystawę dopełniają piękne fotografie z okresu dzieciństwa i młodości Ewy w międzywojennej Warszawie, a także dokumenty dotyczące jej działalności w konspiracji, a później aresztowania i uwięzienia w czasach stalinowskich.

Podczas otwarcia ekspozycji kierownik Izby Pamięci Strzelecka 8 dr Marta Milewska podkreśliła znaczenie autentycznych miejsc w nauczaniu historii, a Magdalena Mołczanowska (AIPN) opowiedziała o założeniach projektu „Historia w artefaktach zapisana” i unikatowości pamiątek (artefaktów), przechowywanych w zbiorach archiwalnych Instytutu.

Następnie Anna Lasek (AIPN) zaprezentowała wystawę, opowiedziała o cennej kolekcji pozyskanych do Archiwum IPN dokumentów po Ewie Stolarskiej i przedstawiła dramatyczne losy bohaterki ekspozycji.

W dalszej części spotkania Rafał Borkowski z Izby Pamięci Strzelecka 8 przeprowadził dla uczestniczących w otwarciu wystawy uczniów warszawskich Zespołów Szkół: nr 11 im. Władysława Grabskiego i nr 40 im. Stefana Starzyńskiego lekcję pt. „Praga w powstaniu warszawskim. Powojenne losy powstańców”.

Po lekcji uczniowie zwiedzili cele dawnego aresztu na Strzeleckiej 8, gdzie mogli zobaczyć autentyczne inskrypcje, często będące jedynymi śladami po przetrzymywanych tam więźniach.

Wystawę poświęconą Ewie Stolarskiej będzie można oglądać w Izbie Pamięci Strzelecka 8 do 11 października 2024 r.

Tak, jak w przypadku poprzedniej edycji projektu, wystawie towarzyszy oferta lekcji dla uczniów szkół średnich i klas 7-8 szkół podstawowych. Zajęcia składają się z trzech części. W pierwszej omawiane są losy bohatera wystawy i prezentowane związane z nim archiwalia, przechowywane w zbiorach Instytutu. Druga część to lekcja według scenariusza przygotowanego w odniesieniu do prezentowanego artefaktu. Ostatnim elementem zajęć jest zwiedzanie Izby Pamięci Strzelecka 8.

Zgłoszenia na lekcje należy przysyłać na adres: strzelecka8.warszawa@ipn.gov.pl.

* * *

Najnowsza wystawa z cyklu „Historia w artefaktach zapisana” koresponduje z przygotowaną przez Izbę Pamięci Strzelecka 8, w związku z 80. rocznicą powstania warszawskiego, ekspozycją „Z piekła do piekła”, opowiadającą o losach powstańców więzionych w stalinowskich katowniach.

Wystawa z cyklu „Historia w artefaktach zapisana” wpisuje się w działania Archiwum IPN mające na celu oddanie hołdu i przywrócenie pamięci o Ewie i Jerzym Stolarskich. W 2018 r. ukazał się album autorstwa Wojciecha Kujawy pt. „A miało być tak pięknie... Historia Ewy i Jerzego Stolarskich”. Natomiast w 2021 r. Archiwum IPN przygotowało mobilną grę miejską dla uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych pt. „Losy Ewy i Jerzego Stolarskich”, której uczestnicy podążają po Warszawie szlakiem miejsc związanych z naszymi bohaterami.

* * *

W ramach projektu Archiwum IPN „Historia w artefaktach zapisana” w każdym miesiącu, w wybranej lokalizacji, prezentowane są przedmioty z zasobu Instytutu Pamięci Narodowej oraz miniwystawa poświęcona osobie, której własnością były wybrane artefakty.

Celem projektu jest prezentacja szerszemu gronu odbiorców przechowywanych w zbiorach Instytutu artefaktów, przypomnienie historii osób, do których przedmioty pierwotnie należały oraz zachęcenie nauczycieli do wykorzystywania w edukacji szkolnej tego rodzaju źródeł.

Podczas pierwszej edycji projektu w Izbie Pamięci Strzelecka 8 można było oglądać wystawy poświęcone płk. Jerzemu Brońskiemu, st. sierż. Mieczysławowi Dziemieszkiewiczowi „Rojowi”, kpt. Tadeuszowi Starzyńskiemu i Marii Marynowskiej. Od 18 grudnia 2023 r. wystawy przygotowane w ramach projektu „Historia w artefaktach zapisana” prezentowane były również w siedzibie Akademii im. Aleksandra Gieysztora w Puławach (filii Akademii Finansów i Biznesu Vistula w Warszawie) przy ul. Adama Mickiewicza 36b.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Warszawa

Archiwum IPN

Archiwum IPN